

„Nincs nagyobb művészet a törlésnél. Én, ~~ha tőlem függne~~, az iskolában ezt előbb tanítanám, mint a fogalmazást. Végre az alkotás is ezzel kezdődik. Elhagyunk valamit, ezer millió dolgot, melyet mellékesnek tartunk, és kiemelünk valamit, ~~egyetlen dolgot, melyet~~ **amit** fontosnak tartunk. Aki tudja, ~~hogy~~ mit ne mondjon, az már félig-meddig tudja, ~~hogy~~ mit mondjon.

Tanítványaimmal először is szöveget olvastatnék. Versenyre szólítanám őket, ~~hogy bírálgassák~~, dúlják föl, marcangolják szét. Díjakat tűznék ki azoknak, akik az értelem és érzés kára nélkül ki tudnak belőle hagyni. Nem azt jutalmaznám, aki egy tetszetős jelzöt talál ki, vagy egy kerek mondatot hoz össze, hanem azt, aki kigyomlál egy henye jelzöt, egy sületlen mondatot.

Amint így szóról szóra, mondatról mondatra haladnánk és irtanók a ~~körülöttünk sötétlő~~ gatz, egyre világosodnék a tájék. Az az érzésünk támadna, mint az ültetvényesnek, aki szekeréjével mezsgyét hasít a ~~járhatalan~~ őserdőbe. Nem a szavak megbecsülésére oktatnám tanítványaimat elsősorban. ~~Azokból úgyis untig elég van.~~ Arra oktatnám őket, hogy vessék meg az üres és hamis szavakat, mert ~~később~~ csak így becsülhetik azokat a szavakat, melyekben tartalom és igazság van.”

„Eleinte ~~nehéz~~, fájdalmas megcsonkítani magunkat. Sajnálod minden sorodat, ~~melyet papírra vetettél.~~ Amikor törölni akarsz, úgy érzed, ~~hogy tulajdon~~ kezedet, ujjadat kell levágnod. De ~~tévedsz~~, nem a kezed az, nem is az ujjad. Csak a zöld, piszkos körmöd. Vágd is le. Nem kár érte.

Gyakorlatul azt tanácsolom, ~~hogy~~ kezdj másokon. Végj elő írókat, nagyokat és kicsinyeket ~~egyaránt~~, és olvasd őket, írónnal kezdedben. Tolsztojjal ~~—megjósolom—~~ nem lesz sok szerencséd. Nála minden szó ~~—esodálatos módon—~~ a helyén van. Még a szószaporítása is tömör. *Iljics Iván halála*-ból egy betűt se húzhatsz. Ez a remekmű mértéke.

Vannak írók, jó írók is, akiknek szövegéből egy tizedrész hagyható ki, közbeszúrások és kitérések, „ragyogó” részletek, melyek az egészet elhomályosítják. Vannak olyan írók, akiknek könyvéből harmadrész, s olyanok is, akiknek könyveiből két harmadrész törölhető ki. Ritkítsd a szöveged, s ~~rá ámulva~~ eszmélsz arra, hogy ez ~~mindegyiknek~~ csak használ: ami jó volt, kitűnő lesz, ami rossz volt, legalábbis tűrhető.”

Kosztolányi Dezső
Egy és más az írásról, részlet
Pesti Hírlap, 1932. november 27.